

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

01 februarie 2023

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Guzun Ion,

examinând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către avocatul Crețu Nadejda cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Gorka Ivan

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 09.04.2021 – 28.10.2021;

Instanța de apel: 15.11.2021 – 14.09.2022;

Instanța de recurs: 05.01.2023 – 01.02.2023.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Central din 28 octombrie 2021, pronunțată în urma examinării cauzei penale în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, Gorka Ivan a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal și i s-a stabilit pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni (un an și șase luni), în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul art. 90 Cod penal s-a suspendat executarea pedepsei stabilite inculpatului Gorca Ivan, pe un termen de 2 (doi) ani.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, inculpatul Gorka Ivan, pe data de 02 martie 2021, aproximativ la orele 18:30, aflându-se la domiciliul său, amplasat pe str. X din orașul Ialoveni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, urmărind scopul comiterii violenței în familie asupra a doi membri, sub formă de intimidare în scop de impunere a voinței sau controlului personal asupra victimei, manifestând un comportament violent față de fosta soție Gorka Y., cu care este divorțat din anul 2016, dar continua să locuiască în gospodărie comună, intenționat a certat-o pe ultima și s-a exprimat în adresa ei cu cuvinte necenzurate, înjosindu-i astfel onoarea și demnitatea. Apoi, continuându-și acțiunile violente, cu un topor pe care îl ținea în mână, a amenințat-o că o va ucide, lovind cu toporul în pereți, în podea și în ușa de la odaia unde se refugiase partea vătămată Gorka Y..

Ulterior, în continuarea acțiunilor sale criminale, Gorka Ivan, urmărind același scop, în momentul când în ogradă a intrat feciorul Gorka Ivan, fiind cu toporul în

mână, inculpatul Gorka Ivan a început a-l amenința și pe feciorul Gorka Z. cu răfuiala fizică și că-l omoară, acțiuni care au fost curmate doar la intervenirea colaboratorilor de poliție veniți la fața locului.

Prin acțiunile sale intenționate Gorka Ivan a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, după semnele: „violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, fapte săvârșite asupra a doi membri ai familiei”.

3. Împotriva sentinței a declarat apel acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Curarari Olesea, prin care a solicitat casarea sentinței, cu adoptarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul Gorka Ivan, să fie recunoscut culpabil de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

3.1. În motivarea cerințelor sale s-au invocat următoarele aspecte:

- instanța de judecată, la stabilirea pedepsei a ignorat faptul că inculpatul Gorka Ivan anterior a fost atras la răspundere contravențională pentru violență în familie;

- mai mult ca atât, prin sentința Judecătorei Hîncești, sediul Ialoveni din 30 ianuarie 2017, procesul penal în cauza de învinuire a acestuia de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, a fost încetat pe motivul că fapta persoanei constituie o contravenție administrativă, iar procesul contravențional în privința lui Gorka Ivan, pe art. 78¹ Cod Contravențional s-a încetat pe motiv că termenul de prescripție a răspunderii contravenționale a expirat;

- s-a evidențiat modalitatea săvârșirii infracțiunii de către Gorka Ivan, or acesta se afla în stare de ebrietate și în momentul comiterii acțiunilor violente, avea un topor în mână, cu care amenința fosta sa soție Gorka Y., că o va ucide, lovind cu toporul în pereți, podea și în ușa de la odaia unde se refugiase aceasta. De asemenea, continuându-și acțiunile sale criminale Gorka Ivan, în momentul când în ogradă a intrat feciorul Gorka Z., fiind cu toporul în mână, a început a-l amenința și pe acesta cu răfuiala fizică și că-i omoară, acțiuni care au fost curmate doar la intervenția colaboratorilor de poliție veniți la fața locului;

- prin urmare, reieșind din cele menționate supra, inculpatul nu a scos concluziile de rigoare și iarăși a comis o infracțiune similară, fapt ce confirmă că aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare și suspendarea executării acesteia nu este suficientă pentru corectarea și reeducarea lui Gorka Ivan, mai mult pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni din partea acestuia, formându-i impresia eronată despre blândețea legii penale în cazul comiterii de astfel de infracțiuni, această circumstanță indicând suplimentar la pericolul social al inculpatului.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2022, a fost admis apelul declarat de acuzatorul de stat, procurorul în Procuratura raionului Ialoveni, Curarari Olesea împotriva sentinței Judecătorei Hîncești, sediul Central din 28 octombrie 2021, s-a casat sentința parțial și pronunță o nouă hotărâre potrivit

modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gorka Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În rest, dispozițiile sentinței au fost menținute.

4.1. Instanța de apel pentru a decide în sensul dat a reținut că instanța de fond, cercetând în cumul probele administrate în ședința de judecată prin prisma admisibilității, pertinentei și concludenței, utilității și veridicității raportată la declarațiile date în ședința de judecată și probele administrate, a stabilit o corectă situație de fapt, dând faptelor reținute în sarcina inculpatului Gorka Ivan încadrarea juridică corespunzătoare, și anume art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal – violența în familie, adică acțiunea sau inacțiunea intenționată, comisă de un membru al familiei în privința altui membru al familiei, manifestată prin intimidare în scop de impunere a voinței sau a controlului personal asupra victimei, fapte săvârșite asupra a doi membri ai familiei.

Cu referire la învinuirea înaintată inculpatului Gorka Ivan, instanța de apel a constatat în baza probelor administrate de acuzatorul de stat că acțiunile infracționale ale inculpatului întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal.

Instanța de apel a reținut că legalitatea și temeinicia sentinței a fost contestată cu apel de către acuzatorul de stat în partea individualizării pedepsei penale și cheltuielilor judiciare, în acest sens acuzatorul de stat a solicitat aplicarea inculpatului Gorka Ivan pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de închisoare pe un termen de 1 an și 6 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În limitele judecării apelului, Colegiul penal verificând legalitatea și temeinicia soluției instanței de fond în partea ce ține de individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Gorka Ivan, constată că instanța de fond nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 6, 7, 61, 75, 90 Cod penal, respectiv, nu a ținut cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele care atenuază ori agravează răspunderea penală, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Instanța de apel a constatat că acțiunile inculpatului Gorka Ivan cuprind elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, iar în conformitate cu criteriile enunțate la art. 16 alin. (4) Cod penal, infracțiunea respectivă se califică ca infracțiune „gravă”, pentru care legea penală prevede pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității de la 180 la 240 de ore sau cu închisoare de la 1 la 6 ani.

Inculpatul Gorka Ivan a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate și s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei penale în ordine simplificată. În conformitate cu art. 76 Cod penal, instanța de fond a reținut în privința inculpatului Gorka Ivan circumstanța atenuantă – recunoașterea vinovăției. În conformitate cu art. 77 Cod penal, instanța de fond nu a constatat

careva circumstanțe agravante.

Din materialele cauzei penale, instanța de apel a reținut că inculpatul Gorka Ivan, anterior a fost la răspundere penală și contravențională, la locul de trai se caracterizează negativ. (f.d. 53, 57, 52)

În contextul dat, Colegiul penal analizând soluția instanței de fond referitor la individualizarea pedepsei penale în privința inculpatului Gorka Ivan a atestat că prima instanță nu și-a motivat soluția referitor la modalitatea de executare a acesteia, or, faptul că instanța manifestă încrederea că inculpatul va face concluziile necesare și nu va mai comite noi infracțiuni, nu poate să susțină temeinicia soluției aplicării prevederilor art. 90 Cod penal, deoarece instanța de fond nu a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior a fost atras la răspundere penală și capacitatea acestuia de a se corecta în vederea neadmiterii pe viitor a unui comportament infracțional similar.

În acest sens, instanța de apel reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei stabilite la art. 75 Cod penal, din caracterul infracțiunii, care potrivit prevederilor art. 16 alin. (3) Cod penal se califică ca infracțiune „gravă” și ținând cont de noile limite minime și maxime ale pedepsei prevăzute de norma penală, în conformitate cu art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, a atestat că inculpatului Gorka Ivan recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal este echitabilă aplicarea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

La individualizarea pedepsei penale, în conformitate cu prevederile art. 75 Cod penal, Colegiul a reținut că inculpatul Gorka Ivan a recunoscut vina în comiterea infracțiunii incriminate, a solicitat examinarea cauzei penale în procedură simplificată, sincer s-a căit de cele comise, anterior a fost judecat, iar antecedentul penal este stins, partea vătămată nu a formulat careva pretenții materiale și morale față de inculpat, iar în baza acestor circumstanțe, instanța de apel a dispus aplicarea pedepsei la limita minimă de 1 (unu) an 6 (șase) luni închisoare.

S-a notat că inculpatului Gorka Ivan, i s-a incriminat comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal.

Cu referire la modalitatea comiterii infracțiunii, instanța de apel a reținut că inculpatul se afla în stare de ebrietate și în momentul comiterii acțiunilor violente, avea un topor în mână, cu care amenința fosta sa soție, Gorka Y. că o va ucide, lovind cu toporul în pereți, podea și în ușa de la odaia unde se refugiase aceasta. De asemenea, continuându-și acțiunile sale criminale, Gorka Ivan, în momentul când în ogradă a intrat feciorul Gorka Z., fiind cu toporul în mână, a început a-l amenința și pe acesta cu răfuiala fizică și că-i omoară, acțiuni care au fost curmate doar la intervenția colaboratorilor de poliție veniți la fața locului.

Totodată, instanța de apel a reținut că, prin sentința Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 30 ianuarie 2017 s-a încetat procesul penal în cauza penală de învinuire a lui Gorka Ivan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal, pe motivul că fapta persoanei constituie o contravenție

administrativă. S-a încetat procesul contravențional în privința lui Gorka Ivan învinuit în baza art. 78¹ Cod contravențional, pe motiv că, termenul de prescripție a răspunderii contravenționale a expirat. (f.d. 55-56)

Conform cazierului contravențional rezultă că în perioada de timp 01.06.2009 – 11.03.2021, Gorka Ivan a fost supus răspunderii contravenționale pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. 69 Cod Contravențional – injuria; art. 78 Cod Contravențional - vătămarea integrității corporale; art. 353 Cod Contravențional – ultragiurea colaboratorului organelor de ocrotire a normelor de drept, opunerea de rezistență. (f.d. 57)

Instanța de apel reieșind anume din caracterul și gradul prejudiciabil al faptei, că inculpatul anterior a fost condamnat, iar comiterea repetată a acestor fapte prejudiciabile denotă nu doar atitudinea neconștiincioasă și de ridiculare a actului judecătoresc prin care inculpatul anterior a fost condamnat, dar și intenția sa de a continua activitatea sa infracțională, motiv care a impus instanța de judecată să aprecieze că în privința inculpatului aplicarea unei pedepse non-privative de libertate nu-și va face efectul propus.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către avocatul Crețu Nadejda cu inculpatul, care invocând incidența pct. **6)** și **10)** a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2022, în privința inculpatului Gorka Ivan, cu emiterea unei decizii prin care să fie menținută sentința Judecătoriei Hîncești sediul Central din 28 octombrie 2021, prin care ultimului i-au fost aplicate prevederile art. 90 Cod penal.

5.1. În motivarea recursului ordinar declarat a invocat:

- inculpatul Gorka Ivan a recunoscut vina integral, s-a căit sincer și a depus cerere pentru examinarea cauzei în procedură simplificată potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală;

- în ședința de judecată victima Gorka Y. a comunicat că l-a iertat pe Gorka Ivan și a solicitat aplicarea unei pedepse mai blânde non-privative de libertate;

- Colegiul a examinat superficial cauza penală, nu luat în considerare motivele apărării, declarațiile și solicitarea victimei de a fi aplicată pedeapsa non-privativă de libertate lui Gorka Ivan;

- acuzatorul de stat a considerat că circumstanțe atenuante potrivit prevederilor art. 76 Cod penal, în privința lui Gorka Ivan nu au fost stabilite, deși recunoașterea integrală a vinei, căința sinceră, vârsta înaintată și iertarea victimei constituie astfel de circumstanțe atenuante;

- instanța de apel nu a audiat a doua victimă pe dosar, fiul inculpatului Gorka Z., care era prezent la ședință.

6. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, procurorul, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal conchide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că argumentele invocate în recurs sunt vădit neîntemeiate.

Potrivit art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute în art. 427 din Codul de procedură penală.

Conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs ordinar examinează cauza numai în limitele temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate și argumentate de recurent.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din textul recursului declarat, Colegiul penal constată că partea apărării a invocat în calitate de temei pentru recurs, prevederile art. 427 alin. (1) pct. **6) și 10)** Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței și pentru că s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Astfel, ce ține de temeiul de recurs indicat, prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, în sensul că „*hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază*”, Colegiul penal în urma cercetării materialelor cauzei constată că acesta nu și-a găsit confirmarea, dat fiind faptul că, instanța de apel la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată și-a întemeiat soluția de casare parțială a sentinței Judecătoriai Hîncești, sediul Central din 28 octombrie 2021 și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Gorka Ivan a fost recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 201¹ alin. (2) lit. a) Cod penal i s-a aplicat pedeapsa cu închisoare pe termen de 1 (unu) an 6 (șase) luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, concluzia la care a ajuns instanța de apel în urma verificării probelor apreciate prin prisma art. 101 Cod de procedură penală și a circumstanțelor cauzei, conformându-se cerințelor art. 414 Cod de procedură penală, a emis o decizie care cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția, și în partea contestată de avocat în prezentul recurs,

din care considerente instanța de recurs nu identifică motive justificative de a interveni în respectiva decizie.

Verificând materialele dosarului în raport cu motivul precum că, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel*, Colegiul penal conchide că la judecarea apelului instanța a examinat prezenta cauză penală în baza probelor administrate legal de către organul de urmărire penală și verificate în ședința de judecată, cu respectarea prevederilor art. 100 alin. (4) și 101 Cod de procedură penală, a ținut cont de motivele expuse de apelanți expunându-se detaliat asupra criticilor inovate, astfel ajungând la concluzia corectă cu privire la vinovăția inculpatului, termenul și modalitatea de executare a pedepsei aplicate.

În textul recursului ordinar, se invocă *admiterea erorii de fapt care potrivit recurențelor a afectat soluția instanței de apel*, în sensul dat Colegiul penal reiterează că în conformitate cu pct.11/1 art. 6 din Codul de procedură penală, *eroare gravă de fapt*, reprezintă stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Tot aici, instanța de recurs ordinar constată că deși, avocatul a semnalat temeiul dat de casare, nu a concretizat care este eroarea admisă de instanța de apel, prin ce se confirmă aceasta, mai mult nu expune nici o argumentare în susținerea respectivului, fiind invocat formal, iar instanța de recurs nu este competentă să-l completeze din oficiu și prin urmare, temeiul de casare invocat nu-și găsește confirmarea și urmează a fi respins.

Verificând materialele cauzei, prin prisma temeiului prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, instanța de recurs constată că argumentele recursului apărării se concentrează asupra dezacordului cu pedeapsa aplicată, care în opinia recurentului este prea aspră, implicit asupra modalității de executare a acesteia, în opinia recurentului fiind necesară aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal.

În acest context, Colegiul penal menționează, că potrivit art. 75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține, că persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Totodată, instanța de recurs reamintește, că categoriile pedepselor aplicate persoanelor fizice sunt expuse în Codul penal într-o anumită consecutivitate: de la cea mai blândă - amendă, până la cea mai aspră - detențiune pe viață.

În conformitate cu criteriile generale de individualizare a pedepsei, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative, prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii,

se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înlăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Analizând soluția instanței de apel, care a menținut pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an 6 luni, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, aplicată de către prima instanță, modificând modalitatea de executare a acesteia prin excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, Colegiul penal conchide că instanța a motivat pe deplin și suficient necesitatea aplicării pedepsei sub formă de închisoare cu executare în penitenciar, motivare care este corespunzătoare practicii judiciare, ținându-se cont de toate circumstanțele prezentei cauze penale și cele personale ale inculpatului Gorka Ivan, care potrivit materialelor cauzei, anterior a fost judecat, prezența pedepselor anterioare mai blânde, care au un caracter ascendent, și cu toate acestea inculpatul a comis cu intenție o nouă infracțiune, aspect care justifică complet aplicarea pedepsei sub formă de închisoare.

Cu referire la alegațiile recurentului privind necesitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare, Colegiul penal notează că în conformitate cu art. 90 alin. (1) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de personalitatea vinovatului, ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa cu închisoare în penitenciar, aceasta poate dispune suspendarea executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând în hotărâre perioada de executare a pedepsei în închisoare și perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă, precum și motivele condamnării cu suspendarea parțială a executării pedepsei.

Astfel, Colegiul penal evidențiază că lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

Respectiv, doar instanța de judecată este în măsură să înlăptuiască acțiunea de individualizare a pedepsei pentru infractorul care a săvârșit o infracțiune, având deplina libertate de acțiune în vederea realizării operațiunii respective, ținând seama de regulile și principiile prevăzute de Codul penal, la stabilirea felului, duratei ori a cuantumului pedepsei.

Astfel, instanța de apel corect a reținut că inculpatul a comis o nouă infracțiune din categoria celor grave, cu intenție, și luându-se în considerație pericolul social al infracțiunii respective și personalității inculpatului, care este predispus de a comite fapte supuse răspunderii penale, instanța de recurs atestă iraționalitatea modificării modului de executare a pedepsei stabilit de instanța de apel.

Raționamentul de aplicare a prevederilor art. 90 Cod penal, are la origine persoana și comportamentul acestuia până la săvârșirea infracțiunii, atitudinea și modul de manifestare a infractorului în fazele de urmărire penală și de judecare a cauzei față de infracțiune, cum vinovatul își apreciază fapta social periculoasă încă de la momentul descoperirii ei cum ar fi: conduita bună a infractorului, stăruința

depusă pentru a înlătura rezultatul infracțiunii sau pentru a repara paguba pricinuită, comportarea sinceră în cursul procesului.

Stabilirea duratei ori a cuantumului pedepsei de către instanța de judecată, într-un caz concret, se face în raport cu gravitatea infracțiunii săvârșite și cu pericolozitatea infractorului, care se evaluează după următoarele criterii: împrejurările și modul de comitere a infracțiunii, precum și mijloacele folosite, starea de pericol creată pentru valoarea ocrotită, natura și gravitatea rezultatului produs sau a altor consecințe ale infracțiunii, motivul săvârșirii infracțiunii și scopul urmărit, conduita după săvârșirea faptei și în cursul procesului penal, nivelul de educație, vârsta, starea de sănătate, situația familială și socială etc.

Aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită persoanei prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ea este un incident în viața acesteia.

Analizând condițiile în care poate fi acordată suspendarea executării pedepsei, rezultă că aceasta nu este un drept al inculpatului, ci o facultate a instanței de judecată, care este liberă să aprecieze dacă este cazul să o acorde.

Astfel, luând în considerație personalitatea inculpatului, Colegiul penal conchide asupra faptului că infracțiunea comisă de către Gorka Ivan nu reprezintă un incident în viața acestuia, dar acțiuni intenționate, fapt care determină lucid temeinicia soluției instanței de apel privind executarea reală a pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Gorka Ivan.

În aceste circumstanțe, Colegiul penal conchide că hotărârea instanței de apel în latura atacată de către partea apărării, nu conține erori ce ar duce la casarea acesteia.

Astfel, analizând în cumul argumentele invocate de către recurent în susținerea recursului declarat, Colegiul penal atestă că acestea au constituit obiect de examinare în instanța de apel, asupra căreia instanța s-a expus, complet, argumentat și motivat.

În acest sens, Colegiul penal face trimitere la pct. 37 a hotărârii CtEDO din 16.02.2010 în cauza *Albert vs. România*, în care s-a statuat că, art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să-și motiveze deciziile, nu poate fi interpretat ca impunere de a da un răspuns detaliat pentru fiecare argument (cauza *Van de Hurk vs Olanda*, din 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie printr-un alt mod, să examineze chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Prin urmare, instanța de recurs ordinar constatând temeinicia motivării soluției instanței de apel, o însușește integral întrucât această instanță a oferit răspunsuri complete și argumentate tuturor problemelor esențiale invocate în speță, pedeapsa aplicată inculpatului fiind una proporțională și echitabilă faptelor comise.

8. Ținând cont de cele constatate supra, Colegiul penal conchide că eroarea invocată în recurs nu și-au găsit confirmarea, iar hotărârea atacată este legală și întemeiată, astfel că recursul urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat.

În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală,
Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către avocatul Crețu Nadejda cu inculpatul, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Gorka Ivan xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată semnată la 28 februarie 2023 și pronunțată la **16 martie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Guzun Ion